

PROP DE VOSALTRES

Les nostres prioritats pastorals

Ja us vaig comentar l'important significat de l'Assemblea Diocesana celebrada a finals del passat mes de maig. He manifestat també la meua alegria i satisfacció tant pel seu desenvolupament com per les aportacions dels assistents. Per a tots, en nom de la comunitat diocesana, la meua gratitud. Ara, al començament d'un nou curs, m'agradaria recordar en forma molt resumida algunes afirmacions o aportacions que es van expressar en l'Assemblea i que ens empenyen a tots a seguir en la voluntat de complir amb les prioritats pastorals que ens vam proposar per a aquest trienni 2016-2019.

Els catòlics de Lleida, seguint la línia traçada pel papa Francesc per a tota l'Església, voldríem centrar el nostre esforç i dedicació en aquestes cinc accions: la pròpia conversió personal, fer de les parròquies unes comunitats acollidores i evangelitzadores, millorar la coordinació entre les parròquies i les delegacions, atendre la pastoral vocacional i, finalment, potenciar la Visita Pastoral. L'atenció d'a-

questa Assemblea es va centrar en les tres primeres. Sobre elles es van afirmar coses tan boniques com les següents:

—«La trobada amb Jesús ens ha donat una manera immillorable de viure.»

—«Apropar-nos als pobres i marginats. Actuar al carrer o barri, sent testimoni.»

—«Creure que estem en una situació de crisi que ens ha de dur a un canvi més autèntic i esperançador.»

—«Sentir-me cada vegada més estimat per Déu i viure la seva presència en la comunitat parroquial.»

—«La comunitat cristiana sempre hi és, abans i després de tu.»

—«Col·laborar amb accions concretes com les llars d'infants, de jubilats, de gent vulnerable o exclosa.»

—«Apropar l'Eucaristia i la resta de sagraments a persones que se senten excloses o allunyades.»

—«Hem de fer més cursos bíblics i recessos, tot de cara a formar-nos millor.»

—«Passar de parròquies de manteniment a parròquies missioneres.»

—«Caldria revisar el tracte personal amb els que vénen de nou o de forma circumstancial.»

Aquestes afirmacions són part de les moltes que en l'Assemblea es van escoltar. Algunes a títol individual, altres foren expressades per algun grup.

En elles s'uneixen constatacions i desitjos, però en totes s'hi respira voluntat de mirar amb realisme la nostra diòcesi i tractar d'utilitzar els mitjans al nostre abast per millorar-la.

A les reunions dels Consells Presbiteral i de Pastoral, celebrades al juny, es va valorar el desenvolupament de l'Assemblea, es van analitzar totes les propostes i es va insistir en donar molta importància a la formació personal permanent, l'atenció a la família, on comença l'anunci cristià, com també al seguiment educatiu de nens i joves. També a ser sincers i exigents davant els reptes que la nostra societat presenta, perquè el missatge de Crist és una resposta vàlida per a una major justícia i solidaritat. En definitiva, viure la caritat tractant-nos com a germans.

Es van apuntar moltes més línies d'actuació. Només queda ressaltar el to alegre i entusiasta de tots els que així s'han expressat.

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Uns 400 infants van participar del projecte «Vacances per Créixer»

Uns 400 infants amb risc d'exclusió van participar aquest estiu del projecte «Vacances per Créixer» de la Fundació Verge Blanca, al Col·legi Episcopal, a l'Escola de Balàfia i a Les Borges Blanques.

A Lleida ciutat, es van oferir set torns de 15 dies, cinc a l'Episcopal (del 26 de juny a l'1 de setembre) i dos a l'Escola de Balàfia (del 26 de juny al 21 de juliol). També es van oferir quatre torns a Les Borges Blanques (del 3 de juliol al 25 d'agost). Els infants van fer activitats de lleure i també una sortida setmanal a les piscines o en alguna zona de Lleida,

com al Parc de la Mitjana. L'objectiu, que aquests infants gaudissin d'un temps de lleure de qualitat i econòmicament assequible. La participació en el programa es basa en els informes socials dels agents derivadors: entitats del tercer sector social com Càritas, la Parròquia de Sant Andreu i els serveis socials municipals.

El bisbe Salvador va visitar, a finals de juliol, els infants que gaudien del projecte «Vacances per Créixer» a l'Episcopal i va poder veure el seu dia a dia. El programa, que va néixer l'any 2012, compta amb servei de menjador. D'aquesta manera els par-

ticipants van gaudir d'un àpat equilibrat al dia.

La finalitat del programa és que els infants desenvolupin actituds de con-

vivència, així com hàbits d'higiene, d'alimentació, de lleure i de descans que els siguin bons referents per a la seva vida.

CERCA DE VOSOTROS

Sobre nuestras prioridades pastorales

Ya os comenté el importante significado de la Asamblea Diocesana celebrada a finales del pasado mes de mayo. He manifestado también mi alegría y satisfacción por el desarrollo de la misma, así como por las aportaciones de los asistentes. Para todos, en nombre de la comunidad diocesana, mi gratitud.

Ahora, al principio de un nuevo curso, me gustaría recordar en forma muy resumida algunas afirmaciones o aportaciones expresadas en la Asamblea, que nos empujan a todos a seguir en el empeño de cumplir con las prioridades pastorales que nos propusimos para este trienio 2016-2019.

Los católicos de Lleida, siguiendo la línea trazada por el papa Francisco para toda la Iglesia, querían centrar su esfuerzo y atención en estas cinco acciones: la propia conversión personal, hacer de las parroquias unas comunidades acogedoras y evangelizadoras, mejorar la coordinación entre las parroquias y las delegaciones, la atención pastoral vocacional y, por último, potenciar la Visita Pastoral. La atención de dicha Asamblea se redujo a las tres primeras. Sobre las mismas se afirmaron cosas tan bellas como las siguientes:

—«La trobada amb Jesús ens ha donat una manera immillorable de viure.»

—«Apropar-nos als pobres i marginats. Actuar al carrer o barri, sent testimoni.»

—«Creure que estem en una situació de crisi, que ens ha de dur a un canvi més autèntic i esperançador.»

—«Sentir-me cada vegada més estimat per Déu i viure la seva presència en la comunitat parroquial.»

—«La comunitat cristiana sempre hi és, abans i després de tu.»

—«Col·laborar amb accions concretes com llars d'infants, de jubilats, de gent vulnerable o exclosa.»

—«Apropar l'Eucaristia i la resta de sagraments a persones que se senten excloses o allunyades.»

—«Hem de fer més cursos bíblics i recessos, tot de cara a millorar la nostra formació.»

—«Passar de parròquies de manteniment a parròquies missioneres.»

—«Caldria revisar el tracte personal amb els que vénen de nou o de forma circumstancial.»

Estas afirmaciones son parte de las muchas que se escucharon en la Asamblea. Algunas a título individual, otras fueron expresadas por algún grupo. Es cierto que en ellas se unen constataciones y deseos, pero en todas se respira una voluntad de mirar con realismo nuestra diócesis y tratar de utilizar los medios a nuestro alcance para mejorarla.

En las reuniones de los Consejos Presbiteral y de Pastoral, celebradas en junio, se valoró el desarrollo de la Asamblea, se analizaron todas las propuestas y se insistió en dar mucha importancia a la formación personal permanente, a la atención a la familia donde empieza el anuncio cristiano y al seguimiento educativo de niños y jóvenes, a ser sinceros y exigentes ante los retos que nuestra sociedad presenta, porque el mensaje de Cristo es una respuesta válida para una mayor justicia y solidaridad. En definitiva, vivir la caridad tratándonos como hermanos.

Muchas más líneas de actuación se apuntaron. Sólo queda resaltar el tono alegre y entusiasta de todos los que así se han expresado.

† **Salvador Giménez Valls**
Obispo de Lérida

Multitudinària benedicció de les portes i de la pintura de l'església de Maials

Centenars de persones es van donar cita l'11 d'agost, a Maials, en motiu de la Festa Major d'aquesta localitat. En aquest marc va tenir lloc la benedicció de les portes i de la pintura de l'església de l'Assumpció de la Mare de Déu.

La missa, presidida pel bisbe Salvador i celebrada per disset preveres de la diòcesi, es va oficiar en un temple ple de feligresos de Maials i dels pobles veïns. La Coral de Maials i d'Almatret van solemnitzar la celebració. El veïns van mostrar la seva alegria i satisfacció per aquesta rehabilitació. Per la seva part, el rector de la parròquia, Mn. Cebrià, va explicar que «va ser una festa molt bonica, amb molta participació, una de les festes religioses més multitudinàries del poble».

La delegació de Patrimoni del Bisbat va aconsellar aquesta obra que ha comptat amb diferents donatius. Gràcies a un donatiu anònim s'han pogut col·locar unes noves portes al temple neoclàssic i barroc del segle XVIII. El donatiu d'una família va permetre que es pogués pintar de nou tot l'interior de l'església. A més a més, persones del poble han fet aportacions econòmiques per poder acabar de restaurar la parròquia i completar allò que no estava pressupostat.

Alumnes del Col·legi Episcopal fan el Camí de Sant Jaume

Uns quaranta alumnes del Col·legi Episcopal de Lleida han fet aquest estiu el Camí de Sant Jaume.

Els pelegrins s'han dividit en dos torns. El primer va acabar el Camí el diumenge 23 de juliol, quan van arribar a Santiago de Compostel·la.

Allà van celebrar la missa a la Catedral. El segon torn va fer el Camí francès, sortint a finals de juliol.

Des de fa uns anys l'equip de Pastoral de Col·legi Episcopal proposa als seus alumnes fer el Camí de Sant Jaume un cop acabat el curs. Aquest any han sigut

45 els joves que s'han sumat a aquesta iniciativa, dirigida a alum-

nes de primer i segon de Batxillerat i de cicles formatius.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «El bé es compleix i és eficaç sobretot quan es fa sense buscar recompensa en les situacions concretes de la vida quotidiana» (1 d'agost).

@Pontifex: «L'Evangeli és una Bona Notícia que porta amb sí una joia contagiosa perquè conté i ofereix una vida nova» (3 d'agost).

@Pontifex: «En nom de Jesús podem revelar amb el nostre testimoni que la pau és possible!» (4 d'agost).

@Pontifex: «Els altres són un do que cal acompanyar amb respecte, perquè en ells, especialment si són dèbils i fràgils, hi trobem Crist» (5 d'agost).

Pelegrinatge de final de curs de l'arxiprestat Baix Urgell-Les Garrigues a Montserrat

Uns 80 feligresos d'algunes parròquies de l'arxiprestat Baix Urgell-Les Garrigues van donar-se cita, el passat 22 de juliol, al XXXVIII Romiatge a Montserrat per commemorar el final de curs. Un dia de convivència fraternal i de pregària a aquesta muntanya santa amb el lema «La meva casa és casa d'oració».

L'animadora de comunitat i organitzadora de la romeria, Dolors Esteve, explica que «el motiu del pelegrinatge va ser aturar-nos en el camí cap al cim a contemplar, en la pregària assossegada, el sentit sacramental que cadascú de nosaltres té en Crist com a temple consagrat a

Déu, per enfortir-nos amb la Paraula de Vida i la gràcia divina per continuar el nostre camí de goig i amor».

La jornada va començar amb la participació a la Missa conventual. Els romers van fer l'ofrena dels fruits de la terra i del llibre *Los cantadors*, que explica els cants religiosos propis de les

Garrigues, el Segrià, la Noguera, el Pla d'Urgell i l'Urgell. El grup cultural Grallers de la Granadella no va poder assistir, però es va llegir un escrit seu.

Després, alguns dels pelegrins van visitar la Santa Cova. Al migdia va ser el moment de compartir el dinar. A les 4 de la tarda va ser el torn del Sant Rosari, amb el cant del *Magnificat* a càrrec dels cantors de la Granadella. A cada misteri, cada parròquia cantava l'*Ave Maria*.

L'*hora dels adéus* va posar el punt i final a la jornada, amb la participació de romeus de 14 pobles. Mn. Jaume Melcior, Mn. Josep M. Cebrià, Mn. Pau Feheta i Mn. Adrià Burca van acompanyar-los.

Aitona celebra la festivitat de Santa Teresa Jornet

El bisbe de Lleida, Salvador Giménez, va presidir el passat 26 d'agost la festivitat de Santa Teresa Jornet, a la Residència d'Avis Santa Teresa Jornet d'Aitona. En aquesta data l'Ajuntament d'Aitona celebra també el Dia de l'Ancianitat. La solemne Missa es va celebrar a la capella de la Residència d'Avis, amb l'assistència d'autoritats locals, l'acompanyament musical del Cor Etosca i la presència de prop de 400 veïns i veïnes, així com les Púbbles i Hereus del 2016. El Bisbe de Lleida va recordar la figura de santa Teresa Jornet i la feina de les Germanetes en la cura de la tercera edat. L'alcaldeessa d'Aitona, Rosa Pujol, va aprofitar l'ocasió per ressaltar el paper de la gent gran en la cohesió dels municipis i per valorar la saviesa i coneixements que atresoren les persones quan arriben a la seva etapa de maduresa.

Ja al migdia, la jornada festiva va prosseguir amb un dinar de germanor al poliesportiu municipal, que va aplegar més de 300 persones.

REFLEXIONS

Pregar amb la Paraula

L'àmplia difusió de la *lectio divina*, també coneguda com a lectura orant o creient, constitueix un autèntic signe d'esperança per a l'Església perquè, tal com recita l'exhortació apostòlica postsinodal *Verbum Domini*, «la lectio divina és veritablement capaç no només d'obrir al fidel el tresor de la Paraula de Déu, sinó també de crear el trobament amb Crist, Paraula divina i vivent» (núm. 87). La pràctica de la *lectio divina* té les seves arrels en els primers segles del cristianisme, més exactament en l'època patristica i el monacat primitiu. Orígenes d'Alexandria (ca. 185 - ca. 253) és considerat per alguns el pare de la *lectio divina*.

Segons el cardenal Carlo M. Martini, «la *lectio divina* és l'exercici ordenat de l'escolta personal de la Paraula».

En altres paraules, es tracta d'escoltar Déu, a soles o en grup, que ens parla a través de la Sagrada Escripura. Aquest exercici no es pot fer de qualsevol manera, sense preparar, de pressa i corrents. Tot el contrari, requereix una bona preparació i un ordre determinat. La *lectio divina* segueix un esquema en quatre passos: *lectio, oratio, meditatio* i *contemplatio* que ens ajuda a pregar amb els textos bíblics. L'esquema l'hi devem a Guigo II el Cartujo (†1188), novè prior de la Gran Cartoixa de Grenoble i autor de l'*Escala dels monjos* o *Escala del paradís*.

Dra. Núria Caldach-Benages

AGENDA

- **Diumenge, 17 de setembre.** A les 12.30 h, Eucaristia a Vilanova de la Barca i Visita Pastoral.
- **Dimarts, 19 de setembre.** Per la tarda, Visita Pastoral a Alcoletge.
- **Dijous, 21 de setembre.** A les 19.30 h, inauguració de curs als Salesians.
- **Divendres, 22 de setembre.** A les 12 h, Eucaristia d'inici de curs al Col·legi Episcopal.
- **Dissabte, 23 de setembre.** A les 11 h, Eucaristia al Centre de Ponent.
- **Diumenge, 24 de setembre.** A les 11 h, Eucaristia a la Parròquia d'Alcoletge.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

18. ■ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [1Tm 2,1-8 / Sl 27 / Lc 7,1-10]. Sant Josep de Cupertino (1603-1663), prev. franciscà conventual, patró dels astrònoms; sant Ferriol, mr.; santa Sofia, mr.; santa Irene, mr.

19. ■ Dimarts [1Tm 3,1-13 / Sl 100 / Lc 7,11-17]. *Sant Feliu de Llobregat*: Santa Maria de Cervelló o del Socós, vg. mercedària, de Barcelona (s. XIII); sant Gener (Jenaro), bisbe de Benevent i mr. a Nàpols (s. IV).

20. ■ Dimecres [1Tm 3,14-16 / Sl 110 / Lc 7,31-35]. Sants Andreu Kim Taegon, prev., Pau Chong Ha-

sang i altres companys, mrs. a Corea (1839, 1846 i 1866); sant Eustaqui, l'esposa Teopista i els fills, mrs.; santa Càndia o Càndida, vg. i mr.

21. ■ Dijous [Ef 4,1-7.11-13 / Sl 18 / Mt 9,9-13]. Sant Mateu o Levi, apòstol i evangelista, de Cafarnaüm, fill d'Alfeu i excobrador d'impostos, venerat a Salerno, patró dels banquers; santa Ifigènia, vg.

22. ■ Divendres [1Tm 6,2c-12 / Sl 48 / Lc 8,1-3]. *Urgell*: beat Josep Batalla i Parramon, prev. i companys, mrs.; sant Maurici (o Mori), venerat a Suïssa, i altres companys, mrs.;

santa Digna, vg. i mr.; sant Fèlix IV, papa (526-530).

23. □ Dissabte [1Tm 6,13-16 / Sl 99 / Lc 8,4-15]. Sant Pius de Pietrelcina (pare Pio), prev. caputxí; santa Tecla, vg. i mr., associada a sant Pau, venerada a Selèucida i patrona de Tarragona; sant Andreu, mr.

24. ■ Diumenge vinent, XXV de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [Is 55,6-9 / Sl 144 / Fl 1,20c-24.27a / Mt 20,1-16a]. *Sant Feliu de Llobregat*: Mare de Déu de la Mercè (s. XIII), patrona de Barcelona (ciutat i arxidiòcesi, 1868, i província eclesiàstica).

Diumenge XXIV de durant l'any

COMENTARI

Hem de perdonar el germà setanta vegades set

► Lectura del llibre de Jesús fill de Sira (Sir 27,30-28,7)

És odiós irritar-se i guardar rancúnia, però el pecador ho fa i no vol apaivagar-se. El venjatiu toparà amb la venjança del Senyor, que li demanarà compte rigorós dels seus pecats. Perdona als altres el mal que t'han fet, i Déu et perdonarà els pecats quan tu el preguis. L'home que s'irrita contra un altre home, com pot esperar que el Senyor li retorni la salut? No s'ha compadit d'un home com ell i ara s'atreveix a pregar pels seus propis pecats? Si ell, que és de carn i ossos, guarda rancúnia, qui li obtindrà el perdó quan haurà pecat? Recorda la fi que t'espera i amainarà la teva enemistat; pensa en la mort, i guardaràs fidelment els manaments. Recordat dels manaments, i no seràs rancorós amb els altres; pensa en l'aliança de l'Altíssim, i no tindràs en compte l'ofensa rebuda.

► Salm responsorial (102)

R. *El Senyor és compassiu i benigne, lent per al càstig, ric en l'amor.*

► Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 14,7-9)

Germans, cap de nosaltres no viu ni mor per a ell mateix: mentre vivim, vivim per al Senyor, i quan morim, morim per al Senyor. Per això, tant si vivim com si morim, som del Senyor, ja que, si Crist va morir i va tornar a la vida, va ser justament perquè havia de ser sobirà de morts i de vius.

► Lectura de l'evangelí segons sant Mateu (Mt 18,21-35)

En aquell temps, Pere preguntà a Jesús: «Senyor, quantes vegades hauré de perdonar al meu germà el mal que m'haurà fet? Set vegades?» Jesús li respon: «No et dic set vegades, sinó setanta vegades set.» Per això passa amb el Regne del cel com amb un rei que va voler demanar comptes als qui ocupen els llocs de govern. Tot just començava, ja li van presentar un dels seus ministres, que li devia deu mil milions. Com que no tenia res per pagar, el rei va manar que venguessin tots els seus béns, i a ell mateix, amb la seva dona i els seus fills, els venguessin com a esclaus, per poder pagar el deute. Però ell se li llançà als peus i li deia: Tingueu paciència i us ho pagaré tot. Llavors el rei, se'n compadí, el deixà lliure i li perdonà el deute. Quan sortia, trobà un dels seus col·legues que li devia uns quants diners, l'agafà i l'escanyava dient-li: Paga'm tot el que em deus. L'altre se li llançà als peus i el suplicava: Tingues paciència i ja t'ho pagaré. Ell no en va fer cas, i el va tancar a la presó fins que li pagués el deute. Els altres col·legues, en veure-ho, se n'entristiren molt i anaren a informar el rei de tot el que havia passat. El rei el cridà i li digué: Que n'ets, de mal home! Quan tu em vas suplicar, et vaig perdonar tot aquell deute. No t'havies de compadir del teu col·lega, com jo m'havia compadit de tu? Llavors el rei el posà en mans dels botxins, perquè el torturessin fins que pagués tot el deute. Això farà amb vosaltres el meu pare celestial si cadascú no perdona de tot cor el seu germà.

► Lectura del llibre del Eclesiàstic (Eccl 27,30-28,7)

Rencor e ira també son detestables, el pecador los posee.

El vengatiu sofrirà la venganza del Senyor, que llevarà cuenta exacta de sus pecados. Perdona la ofensa a tu prójimo y, cuando reces, tus pecados te serán perdonados.

Si un ser humano alimenta la ira contra otro, ¿cómo puede esperar la curación del Señor? Si no se compadece de su semejante, ¿cómo pide perdón por sus propios pecados? Si él, simple mortal, guarda rencor, ¿quién perdonará sus pecados? Piensa en tu final y deja de odiar, acuérdate de la corrupción y de la muerte y sé fiel a los mandamientos. Acuérdate de los mandamientos y no guardes rencor a tu prójimo; acuérdate de la alianza del Altísimo y pasa por alto la ofensa.

► Salmo responsorial (102)

R. *El Señor es compasivo y misericordioso, lento a la ira y rico en clemencia.*

► Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Romanos (Rom 14,7-9)

Hermanos:

Ninguno de nosotros vive para sí mismo y ninguno muere para sí mismo. Si vivimos, vivimos para el Señor; si morimos, morimos para el Señor; así que, ya vivamos ya muramos, somos del Señor. Pues para esto murió y resucitó Cristo: para ser Señor de muertos y vivos.

► Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 18,21-35)

En aquel tiempo, acercándose Pedro a Jesús le preguntó: «Señor, si mi hermano me ofende, ¿cuántas veces tengo que perdonarlo? ¿Hasta siete veces?». Jesús le contesta: «No te digo hasta siete veces, sino hasta setenta veces siete. Por esto, no se parece el reino de los cielos a un rey que quiso ajustar las cuentas con sus criados. Al empezar a ajustarlas, le presentaron uno que debía diez mil talentos. Como no tenía con qué pagar, el Señor mandó que lo vendieran a él con su mujer y sus hijos y todas sus posesiones, y que pagara así. El criado, arrojándose a sus pies, le suplicaba diciendo: «Ten paciencia conmigo y te lo pagaré todo». Se compadeció el señor de aquel criado y lo dejó marchar, perdonándole la deuda. Pero al salir, el criado aquel encontró a uno de sus compañeros que le debía cien denarios y, agarrándolo, lo estrangulaba diciendo: «Págame lo que me debes». El compañero, arrojándose a sus pies, le rogaba diciendo: «Ten paciencia conmigo y te lo pagaré». Pero él se negó y fue y lo metió en la cárcel hasta que pagara lo que debía. Sus compañeros, al ver lo ocurrido, quedaron consternados y fueron a contarle a su señor todo lo sucedido. Entonces el señor lo llamó y le dijo: «¡Siervo malvado! Toda aquella deuda te la perdoné porque me lo rogaste. ¿No debías tú también tener compasión de tu compañero, como yo tuve compasión de ti?» Y el señor, indignado, lo entregó a los verdugos hasta que pagara toda la deuda. Lo mismo hará con vosotros mi Padre celestial, si cada cual no perdona de corazón a su hermano».

El llibre del Siràcida és obra del fill de Sira que als s. III-II a.C. estudià la Llei, els Profetes i els Escrits, obrint una Acadèmia a Jerusalem.

Dedica la 5a part del llibre (24,1-33,18) a reflexionar sobre les males intencions, la ira i la venjança. *El venjatiu toparà amb la venjança del Senyor que li demanarà compte rigorós dels seus pecats. Perdona als altres el mal que t'han fet i Déu et perdonarà.*

La carta als Romans dedica la secció (14,1-15,13) a insistir en què els forts en la fe han d'acollir amb especial caritat els qui són febles en la fe.

Motiu? *Tant si vivim com si morim, som del Senyor: a qui cadascú haurà de donar compte de si mateix* (v. 12).

Pensant ser molt generós, Pere pregunta: *Quantes vegades hauré de perdonar el meu germà? Set vegades?*

Jesús corregeix el plantejament de Pere: *No et dic «set vegades» sinó «setanta vegades set!» (=sempre!).*

«Per això»: l'inici de la paràbola indica la connexió entre el principi teològic del perdonar «sempre» el germà amb la immensitat del perdó de Déu.

Un que li devia deu mil «talents»: 1 talent equivalia a uns 6.000 denaris, i 1 denari era el sou d'1 jornada.

Desproporció del qui, rebut el perdó de deu mil «talents», es nega a perdonar el qui li deu uns cent «denaris».

Perdoneu les nostres culpes «així com» nosaltres perdonem: no demanem a Déu que ens perdoni només amb la mesura del nostre perdó als germans. L'«així com» marca el deure de créixer en el perdó, en la línia del «*Sigueu perfectes com el vostre Pare celestial*».

Mn. José Luis Arín